

Zpravodajství ČTK, 20.10.2010, Vládní cenu Česká hlava získá virolog Jan Svoboda

Ke zpravodajství: FOTO/aktuality; AUDIO; VIDEO

Praha 20. října (ČTK) - Kabinet Petra Nečase dnes nominoval na Národní cenu vlády za vědeckou činnost virologa Jan Svobodu. **Rada pro výzkum, vývoj a inovace** vybrala kandidáty ze čtrnácti návrhů, které shromáždila k 30. červnu společnost Česká hlava. Nečas novinářům řekl, že Svoboda je vynikajícím vědcem se světovým renomé.

Profesor Svoboda z **Ústavu molekulární genetiky Akademie věd** se zasloužil o objasnění životního cyklu retrovirů. Patří k nim především HIV a viry vyvolávající zhoubné bujení (rakovinu). Objevil také reverzní transkripci, což je proces, pomocí kterého tyto viry přepisují svůj genom do podoby dvouřetězcové DNA a tu pak začleňují do chromosomu hostitelské buňky.

Za tyto objevy byla udělena Nobelova cena a laureáti uváděli Svobodu jako osobnost, která měla tuto cenu také sdílet. Vzhledem k situaci v komunistickém Československu to prý nebylo možné. Jde tedy o vědce nejvyšší mezinárodní třídy. Jeho přínosy se dalekosáhle využívají v medicíně.

Vláda uděluje Národní cenu Česká hlava za mimořádné výsledky dosažené při vědeckém výzkumu od roku 2005. Cena je dotována milionem korun. Je to dosud nejvyšší vědecké vyznamenání v republice a někdy se o ní hovoří jako o české Nobelově ceně. Spojena je se stejnojmenným projektem, který byl vyhlášen v roce 2002 na podporu vědecké a technické inteligence.

Vláda o nositeli rozhoduje na návrh **Rady pro výzkum, vývoj a inovace**. Oceněný musí být státním občanem České republiky. K laureátům ceny patří například chemik **Antonín Holý**. Podílel na vývoji léků, které mimo jiné pomáhají pacientům s nemocí AIDS, žloutenkou a rakovinou.

vh rem mal
Cas| 14:00